

Shakespeare: Hamlet

„LENNI VAGY NEM LENNI?”

Javasolt feldolgozási idő: 60 perc

1. Shakespeare *HAMLETJE* szintén a világirodalom egyik legismertebb alkotása. Sokan, sokféle műfajban feldolgozták a tragédiáját. Nézz utána az interneten ezeknek a feldolgozásoknak! Készíts táblázatot, amely a legfontosabb adatokat tartalmazza 5 db adaptációval, feldolgozással kapcsolatban!

A következő internetes weboldal legyen a kiindulópontod: www.wikipedia.org

Alkotó	Cím	Keletkezés	Műfaj Művészeti ág

2. A HAMLET egyik legérzékenyebb, legnaivabb szereplője Ophelia, Hamlet szerelme, aki nem veszi észre, mi is zajlik körülötte. Nem érti a világot, és védtelen az ármánykodások, csalások, kétszínűségek ellen. Ophelia Hamlet őrültsége láttán kétségbeesett, amikor pedig apja is meghalt – mégpedig annak a kezétől, akit apja tilalma ellenére is szeretett –, elméje elborult, és vízbe ölte magát.

Olvasd el az alábbi Hamlet-idézetet! Írj ez alapján 5-10 mondatos jellemzést, melyben jellemzed Hamlet és Ophelia szerelmét! Milyennek látod kapcsolatukat?

HAMLET....De csöndesen!

A szép Ophelia jó. - Szép hölgy, imádba
Legyenek foglalva minden bűneim.

OPHELIA

Kegyelmes úr, hogy van, mióta nem
Láttam fönségedet?

HAMLET

Köszönöm alássan; jól, jól, jól.

OPHELIA

Uram, néhány emléke itt maradt,
Már rég ohajtám visszaküldeni,
Kérem, fogadja el.

HAMLET

Nem, nem. Nem adtam egyet is soha.

OPHELIA

Fönséges úr, hisz tudja, hogy adott;
S hozzá illatnak édes szavakat:
Vedd vissza, mert illatjok elapadt;
Nemes szívnek szegény a dús ajándék,
Ha az adóban nincs a régi szándék.
Itt van, fönséges úr.

HAMLET

Ha! ha! becsületes vagy?

OPHELIA

Uram!

HAMLET

Szép vagy?

OPHELIA

Hogyan, fenséges úr?

HAMLET

Mert ha becsületes vagy, szép is: nehogy szóba álljon becsületed szépségeddel.

OPHELIA

Lehet-e a szépség, uram, jobb társaságban, mint a becsülettel?

HAMLET

Lehet bizony; mert a szépség ereje hamarabb elváltoztatja a becsületet abból, ami, kerítővé, mintsem a becsület hatalma a szépséget magához hasonlóvá tehetné. Ez valahol paradox volt, de a mai kor bebizonyítja. Én egykor szerettelek.

OPHELIA

Valóban, fenség, úgy hitette el velem.

HAMLET

Ne hittél volna nekem; mert hiába oltja be az erény e mi vén törzsünket, megérik rajtunk a vad íz. Én nem szerettelek.

OPHELIA

Annál inkább csalódtam.

HAMLET

Eredj kolostorba; minek szaporítanál bűnösöket! Én meglehetősen becsületes vagyok: mégis oly dolgokkal vádolhatnám magamat, hogy jobb lett volna, ha anyám világra sem szül. Igen büszke vagyok, bosszúálló, nagyravágyó; egy intésemre több vétek áll készen, mint amennyi gondolatom van, hogy beleférjen, képzeletem, hogy alakítsa, vagy időm, hogy elkövessem benne. Ily fickók, mint én, mit is mászkáljanak ég s föld között! Cinkos gazemberek vagyunk mindnyájan: egynek se higgy közülünk. Menj Isten hírével kolostorba. Hol az apád?

OPHELIA

Otthon, uram.

HAMLET

Rá kell csukni az ajtót, hogy ne játssza a bolondot máshol, mint saját házában. Isten veled.

OPHELIA

Ó, könyörülj rajta, mennybéli jószág!

HAMLET

Ha férjhez mégy, ím, ez átkot adom jegyajándékul: légy bár oly szűz, mint a jég, oly tiszta, mint a hó: ne menekülhess a rágalom elől. Vonulj kolostorba; menj;

Isten veled. Vagy, ha okvetlen férjhez kell menned, menj bolondhoz, mert okos ember úgylis tudja bizony, miféle csudát szoktatok csinálni belőle. Zárdába hát; eredj, hamar pedig. Isten veled.

OPHELIA

Ó, Ég hatalma, állítsd helyre őt!

HAMLET

Hallottam hírét, festjük is magunkat, no bizony. Isten megáldott egy arccal, csináltok másikat; lebegtek, tipegtek, selypegtek; Isten teremtéseinek gúnyneveket adtok, s kacérságból tudatlannak mutatkoztok. Eredj! Jóllaktam már vele; az őritett meg. Nem kell több házasság, mondom; aki már házas, egyhíján, hadd éljen; a többi maradjon úgy, amint van. Zárdába; menj! *(El)*

OPHELIA

Ó, mely dicső ész bomla össze itten!
Udvarfi, hős, tudós, szeme, kardja, nyelve;
E szép hazánk reménye és virága,
Az ízlés tükre, minta egy szoborhoz,
Figyelme tárgya minden figyelőnek,
Oda, van, ím, oda!
S én legnyomorúbb minden bús hölgy között,
Ki szívtam zengő vallomási mézét,
Most e nemes, fölséges ész, miképp
Szelíd harangot, félreverde látom;
Nyilt ifjusága páratlan vonásit
Őrütl rajongás által dúlva szét.
Ó, jaj nekem,
Hogy amit láttam, láttam; és viszont,
Hogy amit látok, látom az iszonyt!

---

4. A HAMLET értelmezői, kritikusai sokféleképpen megközelítették a művet. Ám akad egy XX. századi amerikai drámaíró, aki kommentárjában a HAMLET hibáira hívja fel a figyelmet.

Olvasd el T.S. Eliot véleményét és formáld róla saját véleményed! Egyetértesz Eliot álláspontjával?

„Távolról sem nevezhető a Hamlet Shakespeare mesterművének; a Hamlet minden bizonnyal művészi kudarc. Hamlet olyan érzelem rabja, amely kifejezhetetlen, mert a való tényekhez képest aránytalanul túlzott.”

---

5. Az alábbiakban egy rövid videót találsz, amely a Hamlet című rockopera egyik dalát mutatja be. Nézd meg, majd fejtsd ki pár mondatban a véleményed arról, hogy a zenés feldolgozások közelebb hozzák-e az eredeti irodalmi szöveget az olvasóhoz!

A feladat megoldásához szükséges link: www.youtube.com

---

6. 2005-ben a budapesti Bárka Színházban Tim Carroll rendezte a **HAMLETET**. A darab különlegessége abban is állt, hogy a rendező arra kérte a nézőket, vigyenek magukkal egy általuk szabadon választott tárgyat az előadásra. A színészek ezek közül válogattak, és be kellett azokat építeniük az előadásba.

Te mit vinnél magaddal? Mi lenne a darabban a szerepe?

---

7. A HAMLET nyelvezete különleges. A darab nagy részében a *blank verse* versformáját alkalmazza Shakespeare (ez a reneszánsz angol drámák kedvelt 10-11 szótagos, rímtelen sorokból felépülő versformája). Ám nem verses, hanem prózai formában szólal meg, amikor őrültséget színlel. Mi lehet ennek az oka?

Fejtsd ki véleményed!

Verses forma:

HAMLET

Mit, rajongás!
Erem, mint a tiéd, ütenyre vér
S éppoly zenét mond, mint az. Nem bolondság,
Amit beszéltem; tégy próbát velem,
S én szórul szóra elmondom megint,
Holott az őrült ész ugrálna szerte.
Anyám, az Isten szent szerelmiért!
Ne áltasd lelked a csalóka írral,
Hogy őrültségem - nem bünöd - beszél:
Csak béhegeszti hámmal a fekélyt,
Mig láthatatlan terjed a fene,
S mindent aláás. Gyónj meg Istenednek:
Bánd meg a múltat; a jövőt kerüld,
S többé ne trágyázd a gyomot, hogy annál
Bujábbra nőjön. És bocsásd meg ezt az
Erényem; mert a szűkkeblű idők
Zsírjában az erénynek kell magának
A vétket megkövetni, sőt hajolva
Esengni, hagyjon tenni jót vele.

